

DOKTORI (PhD) ÉRTEKEZÉS SZERZŐI ISMERTETŐJE

NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Doktori Tanács

PLÉBÁN JÁNOS KRISTÓF TŰ. ALEZREDES

Az önkéntes polgári védelmi szervezetek logisztikai képességének fejlesztési lehetőségei

című doktori (PhD) értekezésének szerzői ismertetése és
hivatalos bírálatai

Budapest
2020

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM

PLÉBÁN JÁNOS KRISTÓF TŰ. ALEZREDES

Az önkéntes polgári védelmi szervezetek logisztikai képességének fejlesztési lehetőségei

című doktori (PhD) értekezésének szerzői ismertetése és
hivatalos bírálatai

Témavezető:

Dr. habil Endrődi István ny. tű. ezredes, PhD

Budapest
2020

1. A TUDOMÁNYOS PROBLÉMA MEGFOGALMAZÁSA

Minden közösség gazdasági, szociális fejlődésének alapvető eleme az emberek biztonság és védelem tudata, mely tervezhetővé, kiszámítható teszi a normál időszaki tevékenységek folyamatosságát, és azok eredményeinek fenntarthatóságát.

A lakosság védelmének hatékonyságát növeli az egyénnek a közösségért tett önkéntes erőfeszítései, energia és időráfordításai. Az öngondoskodó polgár személyes biztonsága érdekében való szerepe a felkészültség, a védekezés és a helyreállítás rendszerében az önkéntes, felelősségteljes és aktív akarat megvalósulása, amely támogatja a társadalmi horizontális és társadalmi célok elérését. A katasztrófák elleni védelem megteremtésének kihívásaira való hatékony állampolgári válasz - a jogszabályok, európai szakpolitikák által kidolgozott irányelvek, módszertanok alapján - csak szervezett, felkészített és felszerelt mentőszervezeti keretek között fogalmazható meg. Ezen szervezeti kereteket a polgári védelemben a köteles polgári védelmi szervezetek és az önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek biztosítják.

Mivel Magyarországon nagy számban jöttek létre új és tapasztalati háttérrel nem rendelkező önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek, ezért fontos áttekinteni az önkéntesség helyét és szerepét a katasztrófák elleni védekezés magyarországi rendszerében. Meg kell határozni, hogy az önkéntes civil szervezetek a katasztrófák elleni hatékony védekezéshez milyen képességekkel kell, hogy rendelkezzenek, és a logisztikai adottságaik mennyiben tudják támogatni a károk felszámolását.

Magyarország az Európai Unió (továbbiakban: EU), az Egyesült Nemzetek Szervezete (továbbiakban: ENSZ), valamint az Észak- Atlanti Szövetség (továbbiakban: NATO) tagja, mely nemzetközi szervezetek súlyos katasztrófa vagy humanitárius vészhelyzet bekövetkezte esetén segítséget nyújtanak az érintett országoknak Európában, és az egész világon. Ezen szervezetekben megjelenő polgári védelmi feladatoknak felvállalása csak úgy lehetséges, ha a vonatkozó műszaki követelményeknek Magyarország eleget tesz, és azokat az eredeti céloknak megfelelően alkalmazza. Megítélésem szerint a polgári védelmi feladat ellátására, valamint az emberi élet mentésére önkéntesen létrehozott civil szerveződések feladat végrehajtását az európai szakpolitikai rendszerben kell szemlélnünk, ahol a speciális képességek hozzáadódnak mind az európai, mind a nemzeti biztonságpolitika rendszer védekezési képességeihez, így fejlesztésük európai és nemzeti érdek. Fontosnak tartom meghatározni, hogy milyen képességek kialakítása és fenntartása szükséges a nemzeti és nemzetközi pénzügyi források megszerzéséhez, felhasználásához.

Az utóbbi évtized káreseményei számának és mértékének növekedése a polgári védelmi feladatok egy folyamatosan változó társadalmi környezetben történő végrehajtása, a védelmi képesség és képzettség fejlesztését kívánja az önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek részéről, amely meg kell, hogy jelenjen a képzések, továbbképzések, együttműködési gyakorlatok rendszerében, illetve a technikai eszközök felhasználásában. Ez a korszerűsítés a takarékos, költséghatékony gazdálkodás és az integrált katasztrófavédelmi rendszer működésének, eljárásrendjének, önkéntes kapcsolati rendszere szabályainak maradéktalan betartása mellett történhet. Fontos megvizsgálni, hogy milyen eljárások jelennek meg a fejlesztések finansziális hátterének biztosítására, illetve az önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek hogyan tudják felhasználni ezen szakmai és pénzügyi lehetőségeket.

Választott kutatásom célja, hogy megvizsgáljam, az önkéntes polgári védelmi szervezeteknek, a hivatásos erőkkel való kárhelyszíni együttműködésének a biztosítása érdekében hogyan fejleszhető az önkéntes szervezetek támogató logisztikája. A kutatás tudományos eredményei jelentősen segíthetik az önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek, és ezen keresztül az integrált katasztrófavédelem hatékony feladat végrehajtását.

Ezek alapján az alábbi négy tudományos problémát határoztam meg:

1. Az önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek alkalmazása csak jogilag részletesen szabályozott alapokon történhet, ezért szükségesnek tartom a kárhelyszíni beavatkozásukkal kapcsolatos követelményeket, illetve a hatás és jogkörüket meghatározó jogszabályok átfogó vizsgálatát
2. Az ENSZ, az EU és a NATO meghatározó szerepet játszanak a nemzetközi katasztrófa csökkentési programok kidolgozásában, megvalósításában. Fontosnak tartom megvizsgálni nemzetközi polgári védelmi eljárásrendeket és szakpolitikákat, hogy megállapítsam, az önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek milyen módon tudnak részt venni a nemzetközi szakpolitikai célok megvalósításában.
3. Az önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek logisztikai képességének fenntartásában fontos szerepet játszanak a felhasznált technikai eszközök és katasztrófavédelmi szakanyagok, ugyanakkor nincs kidolgozott eljárásrend a katasztrófavédelmi műveletek végrehajtásának képességét biztosító eszközök és szakanyagok kiválasztására és minősítésére, így szükségesnek tartom ennek vizsgálatát.
4. Az önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek fenntartható működésének biztosításában meghatározóak azok az ismeretek, melyet a képzési rendszeren belül a hivatásos katasztrófavédelem szervezetétől kapnak. Meg kell vizsgálni, hogy ezen

mentőszervezetek képzési anyaga mennyiben támogatja a projekt alapú gazdálkodás, és fejlesztés képességének kialakítását.

2. KUTATÁSI CÉLOK

A kutatási célkitűzéseket a tudományos problémák meghatározásánál ismertetett négy kutatási részterületre az alábbiak szerint fogalmazom meg:

1. Annak érdekében, hogy bizonyítsam feltételezésemet, miszerint az önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek alkalmazásával kapcsolatos jogi szabályozás nem teljes körű, valamint erre javaslatot fogalmazzak meg, **kutatom** a katasztrófák elleni védekezés magyarországi rendszerét, az önkéntes polgári védelmi mentőszervezeteket érintő jogszabályokat.
2. Az önkéntes mentőszervezetek által, a katasztrófavédelmi műveleti hatékonyság fejlesztése területén felhasználható, nemzetközi polgári védelmi szakmai lehetőségek meghatározása céljából, **vizsgálom** a nemzetközi szervezetek szakmapolitikai iránymutatásait, és **elemzem**, hogyan segítik a hazai mentőszervezetek munkáját a katasztrófák elleni védekezésben.
3. Annak érdekében, hogy meghatározzam azon technikai eszközök és katasztrófavédelmi szakanyagok körét, melyek fontosak az önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek katasztrófavédelmi művelet végrehajtási képességének fenntartása szempontjából, **vizsgálom** a mentőszervezetek szakfeladat szerinti beavatkozási követelményeit, és **elemzem** a technikai eszközök és katasztrófavédelmi szakanyagok sérüléséből, vagy működésképtelenségéből eredő következményeket.
4. Annak érdekében, hogy meghatározzam az önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek logisztikai képessége fenntartásának a pénzügyi források megszerzésével és felhasználásával kapcsolatos képzési követelményeket, **vizsgálom**, hogy az önkéntes mentőszervezetek beavatkozási képességének kialakítása és fenntartása milyen nemzeti és nemzetközi források felhasználásával valósulhat meg. A kutatás eredményei alapján javaslatot fogalmazok meg, az európai szakpolitikák támogatásában történő szakmai fejlesztéshez szükséges képességek kialakítására.

3. KUTATÁSI MÓDSZEREK

A kutatási célok megvalósítása érdekében tanulmányoztam a vonatkozó hazai és nemzetközi szabályozást, szakirodalmat. A téma kutatása során következtéseimet az általános kutatási módszerekre (analízis, szintézis, indukció, dedukció) alapoztam:

- a nemzetközi és a hazai szakirodalmat és a bekövetkezett katasztrófa eseményeket folyamatosan figyelemmel kísértem, feldolgoztam és adatbázisba foglaltam az ENSZ földrengésekre és árvizekre vonatkozó katasztrófa jelentéseit az 1987-2018 időszakra vonatkozóan, amelyekből következtetéseket vontam le;
- Szekunder kutatómódszert alkalmazva feldolgoztam a kutatási témával kapcsolatos hazai és nemzetközi releváns jogszabályokat, valamint az írott és elektronikus mértékadó hazai és nemzetközi szakirodalmat;
- A katasztrófavédelem, polgári védelem témájában szervezett konferenciákon, előadásokon vettem részt, amelyek tapasztalatait felhasználtam a kutatásom során;
- Primer kutatómódszert alkalmazva felmértem az önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek logisztikai szükségleteinek rendszerét, műszaki-technikai logisztikai támogatás kérdéseit, részt vettem a Hortobágy megyei önkéntes polgári védelmi mentőszervezet, és több települési önkéntes mentőcsoport minősítő gyakorlatán, melyek tapasztalatait felhasználtam a kutatásomban.

4. AZ ELVÉGZETT VIZSGÁLAT TÖMÖR LEÍRÁSA FEJEZETENKÉNT

Az értekezés *I. fejezetében* bemutattam a katasztrófa fogalmát, a katasztrófák csoportosítását. Kutattam az önkéntesség helyét és szerepét a katasztrófák elleni védekezésben. Vizsgáltam az önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek katasztrófák elleni védekezésbe történő szerepvállalásának történetét. Vizsgáltam a katasztrófák elleni védekezés magyarországi rendszerét, a védekezésben részt vevő szervezetek jogállását.

A *II. fejezetben* vizsgáltam a nemzetközi szervezetek katasztrófák elleni védekezésben betöltött szerepét, az ENSZ válságkezelő rendszerét, az EU polgári védelmi szakpolitikáját, ezen belül az EU polgári védelmi mechanizmusát, annak jogi háttérét. Megvizsgáltam az önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek szerepvállalásának lehetőségét az ENSZ katasztrófák elleni stratégiájában. Megvizsgáltam a NATO szerepét a katasztrófák elleni védekezésben, és az önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek helyét a katonai-polgári együttműködésben. Elemeztem, az európai információs, előrejelző és detektáló rendszereket, és a hazai ár – és

belvízi előrejelzést biztosító adatbázisokat, meteorológiai előrejelző, földrengés detektáló rendszert.

A **III. fejezetben** vizsgáltam a katasztrófák elleni védekezésben szerepet vállaló önkéntesség formáit, az önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek katasztrófák felszámolásában való alkalmazásának feltételeit, a vonatkozó hazai, és nemzetközi jogszabályok, módszertani útmutatók, irányelvek alapján. Bemutattam az önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek felépítését, képességek szerinti felosztását. Vizsgáltam a katasztrófavédelem logisztikáját, és elemeztem a BM OKF GEK és az MKI logisztikai feladatait, és a lépcsőzetes logisztikai támogatási rendszert. Vizsgáltam a beavatkozáshoz szükséges logisztikai képességeiket, a technikai eszközeik és szakanyagaik beavatkozási képességeikre gyakorolt hatását.

A **IV. fejezetben** bemutattam az önkéntesek felkészítésének rendszerét, módszereit. Beavatkozási jogosultságuk megszerzését a vonatkozó hazai és nemzetközi szabályok és a minősítési eljárás folyamatán keresztül vizsgáltam. Bemutattam az EU és a hazai polgári védelem területét érintő pénzügyi támogatási rendszerét, és vizsgálom az önkéntes polgári védelmi mentőszervezeteknek a pénzügyi források megszerzésével, és felhasználásával kapcsolatos képességei kialakításához szükséges képzési követelményeket.

5. ÖSSZEGZETT KÖVETKEZTETÉSEK

Úgy gondolom, hogy a katasztrófák csoportosítása fontos alapja a védekezés tervezésének, szervezésének. **Véleményem**, hogy a több oldalról történő megközelítésből a hely és eredet szerinti felosztás a védekezés irányítása, az eredet és jelleg szerinti csoportosítás pedig, a végrehajtás oldaláról előnyösebb.

A statisztikai adatok vizsgálatának eredményeként **kimutattam**, hogy a káresetek száma növekedési tendenciát mutat, ami mind az érintett személyek számában mind a gazdasági károk mértékében növekedést eredményez. **Megállapítottam**, hogy a katasztrófák arányait tekintve azokon területeken okozták a legjelentősebb károkat, ahol a központilag irányított katasztrófák elleni védelem erő-eszköz, felszereltség kapacitása, vagy teljes társadalmat átfogó védekezési rendszer kiépítettsége tekintetében hiányosságok merülnek fel. Következésképpen, az önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek a katasztrófák elleni védekezés fontos részét képezik. A katasztrófák elleni védekezés magyarországi rendszerének vizsgálatánál **megállapítottam**, hogy a 2011. évi CXXVIII. törvény hatályba lépéséig a modern értelemben vett önkéntes polgári védelmi mentőszervezet, a különleges segélyszolgálat megjelenítője az infrastrukturális és

technikai háttérrel rendelkező Magyar Vöröskereszt volt, mivel képességei közé tartozott a technikailag felkészült, különleges körülmények közötti mentés.

A polgári védelmi szervezeteknek és az önkéntes polgári védelmi mentőszervezeteknek a védekezés rendszerében betöltött helye vizsgálatában **megállapítottam**, hogy amíg a köteles polgári védelmi szervezetek területi rendeltetési (illetékességi) hierarchiája követi a védelmi igazgatás és a katasztrófák elleni védekezés irányításának hierarchiáját, az önkéntes mentőszervezetek rendszere ettől eltér. **Kimutattam**, hogy a vonatkozó szabályozás nem határozza meg a járási és a települési önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek jogállását, és a beavatkozáshoz szükséges minősítési rendszer hatálya nem terjed ki a települési önkéntes polgári védelmi mentőszervezetekre, így a kárhelyszíni beavatkozásuk jogi alapja nem teljeskörű. **Javaslatot fogalmaztam meg** a járási önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek rendeltetése szabályzásának, és a települési önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek jogállása szabályzására, és a Nemzeti Minősítési Rendszernek a szakterületi minősítés kategóriájával való kiegészítésére.

Megállapítottam, hogy az ENSZ határozott szerepet vállalt a nemzetközi katasztrófa csökkentési programok kidolgozásában, megvalósításában. Ezen programok központi célja az államok katasztrófák elleni rugalmasságának kialakítása, a kapacitásuk növelése, a nemzetközi szintű erők összefogása, és az együttműködés kialakítása. **Megállapítottam**, hogy a katasztrófák elleni védekezésben, az ENSZ koordinációjában részt vevő önkéntes polgári védelmi mentőszervezeteknek azon beavatkozási képességekkel kell rendelkezniük, amelyek az INSARAG irányelvekben és módszertanban megfogalmazásra kerültek.

Megállapítottam, hogy a polgári védelem megerősítése az EU-ban a legfontosabb prioritások közé tartozik, és az EU polgári védelmi szakpolitikájának kiemelt területe, hogy az EU eszközök erőteljesebb területi és közösség vezérelt dimenzióval egészüljenek ki, mivel a helyi közösségi fellépés a leggyorsabb és leghatékonyabb módja a katasztrófák által okozott károk mérséklésének. Mivel a tagállamok biztonsági és védelmi kockázatok mérséklésére irányuló legfőbb elv a nemzeti megelőzés, az EU Polgári Védelmi Mechanizmus a meglévő nemzeti kapacitások kiegészítését szolgálja. Az EU Polgári Védelmi Mechanizmus tartalmi elemeit elemzésének eredményeként **megállapítottam**, hogy az EU egyrészt a tagállamok erőforrásaira felépített, az önkéntes polgári védelmi mentőszervezeti képességen alapuló Polgári Védelmi Modulokkal, másrészt a tartalék képességet felépítő, Bizottság által irányított rescEU rendszerrel biztosítja.

A szélsőséges időjárásban rejlő veszélyek folyamatosan jelen vannak, az ellenük való védekezés csak megfelelő előrejelző rendszer működtetésével lehet hatékony. A megfelelő

tervezés, felügyelet és a korai figyelmeztetés enyhítheti a természeti katasztrófák által okozott károkat, így következményében megakadályozhatja a humanitárius katasztrófák kialakulását. **Megállapítottam**, hogy az EU szakpolitikája a tagállamok folyamatos helyi, regionális és határokon átnyúló szinten egy, a rescEU mobilizálása előtti gyors segélynyújtásra szolgáló közös riasztási rendszer működtetésében való együttműködésre épül. Az európai és hazai információs, előrejelző és detektáló rendszerek elemzésekor **megállapítottam**, hogy a GDACS katasztrófa riasztási rendszere, a CEMS műholdas térképi támogatása és az OSOCC információs platformja nyílt internetes eléréssel működik, ezért komplex módon biztosítja az önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek valós idejű információhoz jutását. **Áttekintettem** a hazai ár – és belvízi előrejelzést biztosító adatbázisokat, meteorológiai előrejelző, földrengés detektáló rendszert és **megállapítottam**, hogy működésükben kapcsolatban állnak az EU adatbázisokkal, az általuk szolgáltatott információk illeszkednek a hazai védekezési rendszerbe.

Megállapítottam, hogy az önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek beavatkozásuk során elérhetik azon nemzetközi és hazai döntéstámogató előrejelző és detektáló rendszereket, amelyek nyílt interneten közlik adataikat. Ugyanakkor a hazai állami szervek által zárt információs rendszereihez hozzáférésük nincs. **Javasoltam**, hogy a biztonságot veszélyeztető eseményekkel kapcsolatos információk valós idejű eléréseért, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv biztosítson hozzáférést a minősített önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek részére az EDIS RIS szolgáltatáshoz.

A nemzetközi szervezetek, NATO CEP keretein belül történő együttműködéséből **következtettem**, hogy az önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek képességének fejlesztése a NATO, az EU és az ENSZ katasztrófák elleni védekezési képességét erősíti. **Következtetésem**, hogy a nemzetközi szervezetek keret adnak az önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek nemzetközi szintű beavatkozásának, és biztosítják döntéstámogató információkat a műveletekhez. Szakpolitikai startégiájuk a nemzetközi szintű védekezés kialakítását célozza, amelynek alapja a tagállamok hatékony együttműködése, a tapasztalatok, a jó-gyakorlatok átadása. Az önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek szerepet vállalva a nemzetközi védekezési rendszerben, fejleszthetik humán erőforrásuk felkészültségét, amellyel jelentősen növelhetik káresemény felszámolási hatékonyságukat.

Bemutattam az önkéntesek szerepét a katasztrófák elleni védekezésben, és **megállapítottam**, hogy az állampolgárok beavatkozásának hatékonyságát csak a szervezeti keretek biztosítják, amely a Katasztrófavédelmi törvény alapján megalakult önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek felelnek meg. **Rendszereztem** az önkéntes polgári védelmi

mentőszervezeteket rendeltetésük, alkalmazási képességekkel szembeni elvárások és követelmények alapján, és **megállapítottam**, hogy a nemzetközi beavatkozásokra való készütség fenntartása a USAR képesítésű központi rendeltetésű önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek feladata, a hazai beavatkozásokra való készütség fenntartása a területi, helyi és települési önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek feladata.

Megállapítottam, hogy az önkéntes polgári védelmi szervezetek kárhelyszíni beavatkozáskor, az elsődleges logisztikai képességeik tekintetében történő ráerősítése, a lépcsőzetes logisztikai támogatási rendszerben, az illetékes MKI logisztikai biztosítása részéről kerül végrehajtásra.

Megállapítottam, hogy a BM OKF GEK rendkívüli jogrend időszakában a védekezési képességekkel rendelkező önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek felé megerősítő támogatást biztosít a rendelkezésre álló erőforrásai terhére.

Megalkottam az önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek katasztrófavédelmi műveleti képessége fogalmát, amely azon képesség, amely biztosítja a katasztrófák elleni védekezésben részt vevő önkéntes mentőszervezet folyamatos rendelkezésre állását, az emberi élet, és anyagi értékek védelmének érdekében végzett szakfeladatának, a minősítésének megfelelő szintű folyamatos és hatékony elvégzését. **Kidolgoztam** a katasztrófavédelmi szakanyagok minősítési eljárását, a katasztrófavédelmi műveleti képességet befolyásoló szakanyagok kiválasztása céljából. A minősítési eljárásban felállított minősítő mátrix eredményeit elemeztem, és **gyakorlati példákat adtam** a meghatározott kategóriákra.

Azonosítottam az innovatív, katasztrófa felszámolási tevékenységeknek szentelt, fenntartható finanszírozási mechanizmusokat, és **megállapítottam**, hogy a katasztrófák következményeinek elhárítási képessége kialakítását támogató pályázati források fontos elemei a képességek folyamatos fejlesztésének. **Megállapítottam**, hogy az önkéntes szervezetek, az EU képesség fejlesztési stratégiájának megfelelően, csak nemzetközi együttműködésen keresztül juthatnak fejlesztési forráshoz. **Véleményem**, hogy az önkéntes polgári védelmi mentőszervezeteknek törekedni kell a nemzetközi együttműködések kialakítására, a tapasztalatot és a logisztikai háttérrel fejlesztő projekteken való részvétel lehetőségének megteremtése céljából. **Megállapítottam**, hogy az EU polgári védelmi támogatási rendszere és a nemzeti támogatási rendszer egymást kiegészítve biztosítja a polgári védelmi mentőszervezetek fejlesztését.

A nemzeti támogatási formák vizsgálatával **megállapítottam**, hogy a források az önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek logisztikai képességei fejlesztésére fókuszálnak, amit a 2018-as pályázati kiírásban megjelenő üzemeltetés, fenntartási költségek támogatása is

bizonyít. A KEHOP projekteken keresztül **bemutattam** az állami szakmai szervezetek fejlesztési irányait, és **megállapítottam**, hogy a KEHOP projektek BM OKF szakmai irányítása biztosítja, hogy a beavatkozó önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek, a hivatásos beavatkozó szervezetekhez kapcsolható, a szükséges szakmai feltételekkel, és védekezés rendszerében vállalt feladatuknak megfelelő technikai felszereléssel, vezetési és logisztikai támogatói háttérrel rendelkezzenek.

Az önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek képzési, felkészítési és minősítési rendszerének vizsgálata eredményeként, **javaslatot adtam** az önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek képzési tematikájának, bővítésére, és megvalósításának szakmai tartalmára, és meghatároztam helyét az önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek képzési rendszerében.

6. ÚJ TUDOMÁNYOS EREDMÉNYEK

A kutatás célkitűzéseimmal és hipotéziseimmal összhangban a következő új tudományos eredményeket javaslom elfogadásra:

1. **Bizonyítottam**, hogy az önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek alkalmazására és fejlesztésére vonatkozó szabályok, követelmények meghatározása nem teljes körű. **Javasolom** a járási és települési önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek jogállását, rendeltetését hatályos jogi szabályozóban rögzíteni, és a nemzeti beavatkozáshoz szükséges minősítési rendszer hatályát a települési önkéntes polgári védelmi mentőszervezetekre kiterjeszteni.
2. **Bizonyítottam**, hogy az ENSZ INSARAG, és az EU Polgári Védelmi Mechanizmus biztosította szakpolitikai programok - képzések, együttműködési gyakorlatok, - feldolgozását az önkéntes polgári védelmi szervezetek központi, megyei, járási és települési szintje egyaránt elérheti, és felhasználásával fejlesztheti kárelhárítási képességeit.
3. **Meghatároztam** az önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek műveleti képessége fogalmát, amely magába foglalja a rendelkezésre állás és a beavatkozás képességének elemét, így komplex fogalmi meghatározást ad az önkéntes mentőszervezetek katasztrófavédelmi műveletek végrehajtása képességére. **Kidolgoztam** az önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek katasztrófavédelmi műveleti képességét befolyásoló technikai eszközök és szakanyagok minősítési eljárását, és a katasztrófavédelmi technikai eszközök és szakanyagok rendszerbe foglalása céljából **megalkottam** a

szakanyagok fontosságát minősítő mátrixot, és kidolgoztam a művelet kockázatot csökkentő ajánlást.

4. **Kidolgoztam** az önkéntes polgár védelmi mentőszervezetek speciális képességeit figyelembe vevő projektszemléletű innovációs képzési anyagot, és **meghatároztam** helyét az önkéntes mentőszervezetek képzési rendszerében. **Javasolom** az önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek humánerőforrás képzését bővíteni a pályázatírási képességet kialakító tananyaggal, amely biztosítja az önkéntes polgári védelmi mentőszervezeteknek a nemzeti és nemzetközi pályázatokon való eredményes részvételét, ezáltal szakmai és pénzügyi fejlődését, és a fejlesztett eredmények fenntarthatóságát

7. A KUTATÁSI EREDMÉNYEK GYAKORLATI FELHASZNÁLHATÓSÁGA

A kutatómunkám eredményeit véleményem szerint a következő területeken lehet hasznosítani:

1. Jogi szabályzókkal kapcsolatos következtetésem alkalmasak lehetnek a katasztrófavédelem belső, az önkéntes polgár védelmi mentőszervezetek rendeltetését és minősítését érintő szabályzóinak felülvizsgálatának elindítására.
2. A védekezési rendszert és a nemzetközi szervezetek szerepét bemutató kutatási eredmények, következtetések alkalmasak lehetnek a Nemzeti Közszolgálati Egyetemre Katasztrófavédelmi Intézet, Katasztrófavédelmi Oktatási Központ képzésében történő megjelenésre.
3. A technikai eszközök és katasztrófavédelmi szakanyagok fontosságát minősítő mátrix segítséget nyújthat az önkéntes polgári védelmi szervezetek műveleti képességét befolyásoló eszközeinek és szakanyagainak osztályozásához, a beszerzés és a készletezés hatékonyabbá tételéhez.
4. Az önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek képességének fejlesztésére tett szakmai javaslataim felhasználhatók a polgári védelmi mentőszervezetek képzési rendszerének fejlesztésére, a szervezetek fenntartható fejlődésének biztosításához.
5. Következtetéseimben megállapított, az önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek működésére tett kritikai észrevételeim segíthetnek a polgári védelem jelenlegi gyakorlatának felülvizsgálatában, további strukturális ellenőrzéseket eredményezhet, javítva a szervezetek beavatkozási képességét.

6. További kutatási lehetőséget látok az önkéntes szervezetek működési terület szerinti feladat és képesség elosztásának, illetve eszközök és felszerelések megosztásának vizsgálatában, tekintettel a párhuzamosságok megszüntetésére és a nemzeti támogatási rendszer hatékonyságának növelésére.

8. AJÁNLÁSOK

Az értekezésem következtetéseinek, tudományos eredményeinek felhasználására az alábbi javaslatot teszem:

1. A polgári védelmi mentőszervezetek képességeinek fejlesztésére tett javaslatom alapján a jogszabályi előírások és a feladatok konkrét meghatározásával növelhető az önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek kárhelyszíni együttműködési képessége, beavatkozásának hatékonysága.
2. Ajánlásom alapján biztosítható az önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek folyamatos rendelkezésre állása és fenntartató fejlődése.
3. A kutatásom során kidolgozott szakmai ajánlások és megállapítások alapját képezhetik a polgári védelmi mentőszervezetek felkészítési rendszere újra strukturálásának, és a pénzügyi és szakmai működésük fenntarthatóvá tételéhez. Kutatásom eredményei a jövőben hozzájárulhatnak a nemzeti és nemzetközi biztonságpolitika önkéntes és állami szereplőinek, a katasztrófák elleni védekezés tevékenységben megfogalmazott feladat végrehajtása hatékonyságának növeléséhez.

9. A DOKTORJELÖLT TÉMÁVAL KAPCSOLATOS PUBLIKÁCIÓS JEGYZÉKE

LEKTORÁLT SZAKMAI FOLYÓIRATCIKKEK (ON-LINE IS)

Magyar nyelvű mértékadó folyóiratban idegen nyelven

[1] Plébán, János Kristóf - Endrődi, István: Les taches des organisations bénévoles de défense civile en cours d'évacuation et de réception, Hadmérnök XII: 4 pp. 99-112., 14 p. (2017), ISSN 1788-1919

Magyar nyelvű mértékadó folyóiratban magyarul

[2] Plébán, J Kristóf - Muhoray, Árpád: Polgári védelmi mentőszervezeti fejlesztési keretek az Európai Unió polgári védelmi szakpolitika tükrében, Bolyai Szemle XXVI : 2017/1 pp. 125-142. , 142 p. (2017), ISSN 1416-1443

[3] Plébán, J Kristóf: Hajdú-Bihar megyei önkéntes polgári védelmi mentőszervezetek képzési támogatása, Műszaki Katonai Közlöny XXVI : 2 pp. 131-143. , 13 p. (2016), ISSN 2063-4986

[4] Plébán, J. Kristóf: A települési önkéntes mentőcsoportok védekezésének feltételrendszere, Hadtudomány: A magyar hadtudományi társaság folyóirata 26 : 1-2 pp. 75-85. , 11 p. (2016), ISSN 1215-4121

[5] Plébán, J. Kristóf - Endrődi, István: A katasztrófavédelmi kutató-mentő munka nemzetközi és hazai struktúrájának fejlődése, Hadmérnök X : 1 pp. 92-98. , 7 p. (2015), ISSN 1788-1919

Nemzetközi szakmai folyóiratcikk

[6] Plébán, J Kristóf - Endrődi, István: Cross-Border Voluntary Network for Disaster Prevention (Hungary-Slovakia), International Journal of Engineering Research And Applications 8 : 5 pp. 1-11. , 11 p. (2018), ISSN 2248-9622

[7] Plébán, J Kristóf - Endrődi, István: Regional Disaster Management Strategy in Hungary, Elixir Applied Chemistry 2018 : 116 pp. 50114-50118. , 5 p. (2018), ISSN 2229-712X.

Hazai konferencia kiadványban megjelent

[8] Plébán, János Kristóf: A katasztrófavédelmi polgári védelmi mentőszervezetek fejlesztésének lehetőségei az EU támogatások tükrében pp. 62-69. Paper: 978 - 963 - 87837 - 9 - 0 , 192 p., In: Restás, Ágoston; Urbán, Anett (szerk.) Katasztrófavédelem 2015 , Budapest, Magyarország : BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság, (2015) p. 192, ISBN 978-963-87837-9-0

Nemzetközi konferencia kiadványban megjelent

[9] Plébán, J Kristóf - Endrődi, István: The role of a disaster prevention policy plan in the improvement of the civil protection structures' work, In: Konferencia, Szervezőbizottsága (szerk.) 11th International Conference on "Environmental Legislation, Safety Engineering and Disaster Management" Elsedima: Building Disaster Resilience in a Changing World (Book of abstracts), Kolozsvár, Románia: Babes-Bolyai University, Faculty of Environmental Science and Engineering, (2016) pp. 65-65. , 199 p., ISBN 978-6060-93873-1-3

10. A DOKTORJELÖLT SZAKMAI-TUDOMÁNYOS ÉLETRAJZA

Plébán János Kristóf t. alezredes Miskolcon, 1972. február 02-án született.
2001-től – 2009-ig a Hajdú-Bihari Megyei Önkormányzat köztisztviselője.

2001-től- 2003-ig ifjúsáspolitikai szakreferens, 2003-2009-ig ifjúság és civil politikai szakreferens. A szakterületét érintő nemzetközi pályázatok megírását, nemzetközi együttműködési projektek menedzselését végezte.

2009-től - 2013-ig a Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatala pályázati referense. Munkaköre 2012-től a közbiztonsági referensi feladatok ellátására is kiterjedt. Ezen munkakörében a polgári védelem területén megjelenő nemzetközi együttműködések, projektek menedzselését végezte.

2013-tól a Hajdú-Bihar Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság állományának tagja, 2013-tól - 2015-ig műveletirányító tiszt, 2015-től - 2018-ig Ügyeletvezető, 2018-tól iparbiztonsági felügyelő beosztásban.

2015-ben felvételt nyert a Nemzeti Közszerológiai Egyetem HHK Katonai Műszaki Doktori Iskolájába.

Önkéntesként 2012-től a Magyar Polgári Védelmi Szövetség tagja, 2018-tól a Szövetség partneri jogviszonyában végrehajtott DAREnet nemzetközi árvízmelegelőzési projekt projektmenedzsere.

A doktori tanulmányai során a kutatási témájának megfelelően ütemezetten végezte a tudományos kutatásait. A doktori képzés ideje alatt a témakörének megfelelően a katasztrófavédelem területén kutatta a polgári védelmi szervezetek alkalmazását, feladatrendszerét, a lakosság polgári védelembe bevonásának történeti előzményeit, az önkéntes mentőszervezetek lakosságvédelmi feladatokban való részvételének és alkalmazásának jogi feltételeit, logisztikai hátterét, az alkalmazott technikai eszközök kritériumrendszerét, fejlesztésük lehetséges irányait, a lakosság önkéntes szerepét a védekezési feladatokban, a mentőszervezetek létrejöttének jogi és műszaki, személyi feltételeit, Vizsgálta a szakterületet érintő hazai és nemzetközi jogszabályok kialakulását, változását és azok hatását a hazai katasztrófavédelem polgári védelmi feladataira.. Kutatta az Európai Unió és a nemzetközi szervezetek katasztrófavédelmi és polgári védelmi feladatainak összhangját, hatását a hazai katasztrófák elleni védekezésben.

Előadóként vesz részt a katasztrófavédelem szakmai konferenciáin, a Katasztrófavédelmi Intézet és az Európai Önkéntes Polgári Védelmi Szervezetek Fóruma nemzetközi konferenciáin.

Tanulmányai:

- Tanárképző Főiskola, francia-történelem 1997.
- közigazgatási szakvizsga kül és biztonságpolitika szakirány 2003.

- rendészeti szakvizsga 2014.
- rendelkezik rendészeti vezetőképző oklevéllel
- francia felsőfokú és angol alacsony komplex nyelvvizsgával rendelkezik.

A doktori képzés időszaka alatt a kutatási témájával összefüggésben végzett kutatásai és vizsgálatai eredményét magyar, francia és angol nyelven publikálta.

Hazai mértékadó folyóiratban megjelent **9 publikációval rendelkezik, ebből 1 francia nyelvű.** Nemzetközi folyóiratban **2 angol nyelvű publikációval** rendelkezik. A katasztrófavédelem polgári védelmi feladatai, lakosságvédelmi intézkedések, valamint az önkéntesek védekezésbe történő beavatkozásának lehetőségei, a mentőszervezetek logisztikai támogatása, műszaki eszközeinek követelményei témakörökben vett részt és tartott előadást hazai és nemzetközi konferenciákon.

Egyéb információk:

- 2016-tól kezdődően a Katasztrófavédelmi Intézet hallgatói vonatkozásában szakdolgozati konzulensi feladatokat végzett
- Magyar Rendészettudományi Társaság, Hadtudományi társasági tagsággal rendelkezik.
- Magyar Polgári Védelmi Szövetség tagja
- Rádiós Segélyhívó és Infokommunikációs Országos Egyesület tagja
- az Egyetem által szervezett tudományos rendezvényeken és programokon jelen van.

Budapest, 20.....év.....hó.....nap

aláírás